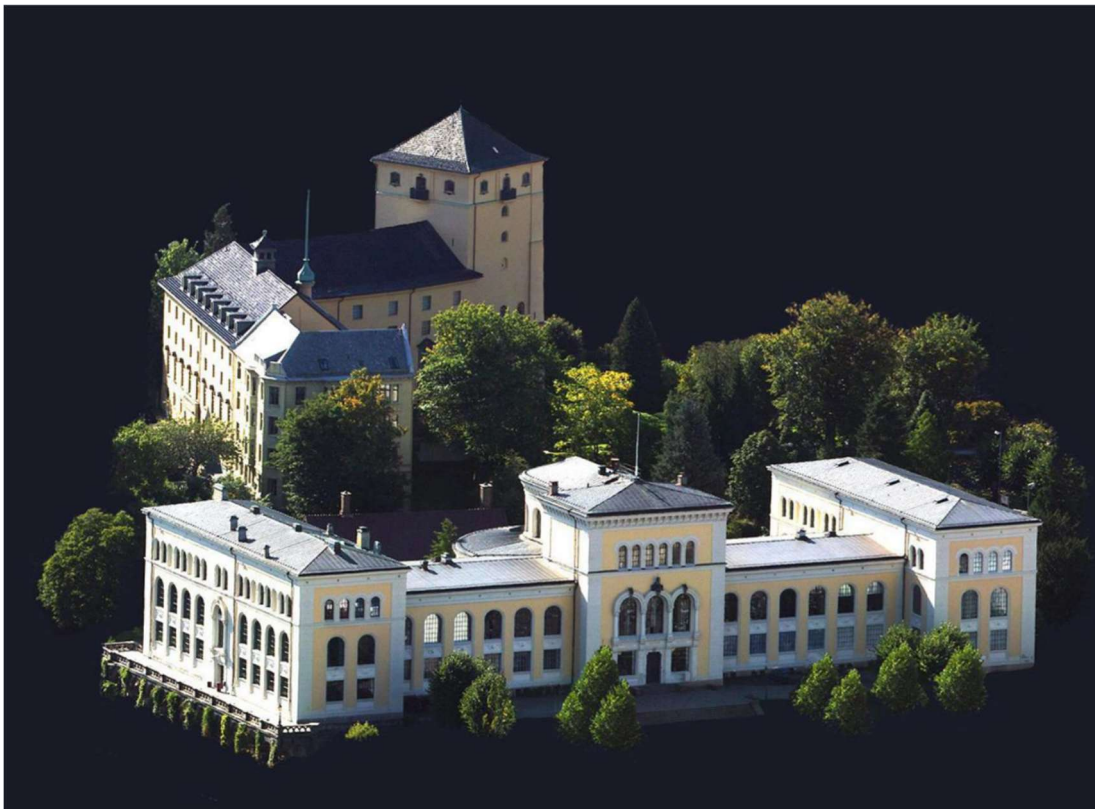

ÅRSRAPPORT FOR HMS, YTRE MILJØARBEID OG SIKRING AV BYGG OG VERDIER - 2025

UNIVERSITETSMUSEET I BERGEN

UNIVERSITETET I BERGEN

Internkontroll ved Universitetet i Bergen

Årsrapport for

Helse, miljø og sikkerhet (HMS),
ytre miljøarbeid og sikring av
bygg og verdier

2025

for

Universitetsmuseet i Bergen

Blir drøftet i IDU 2. mars 2026

Blir behandlet i styremøte UM 4. mars 2026

Bakgrunn

Alle fakulteter, inkludert Universitetsmuseet, skal årlig utarbeide en samlet HMS-rapport som skal oversendes Universitetsdirektøren. Formålet er å sikre at det systematiske HMS-arbeidet ved UiB er i tråd med myndighetskrav og interne regler, vurdere om aktivitetene i HMS-arbeidet er hensiktsmessige i forhold til UiBs virksomhetsmål, avdekke forbedringspotensialer, og vurdere og prioritere tiltak. Enhetenes rapporter behandles i UiBs arbeidsmiljøutvalg (AMU) og i Universitetsstyret som del av UiBs HMS-årsrapport.

Ved Universitetsmuseet skal HMS-arbeidet vektlegges **gjennom** hele organisasjonen. UM har syv (7) verneområder med totalt 14 verne- og varaverneombud i tillegg til hovedverneombudet.:

- 10.1 - Avdeling for kulturhistorie, Forskningsseksjonen
- 10.2 - Avdeling for forskningskommunikasjon og formidling
- 10.3 - Avdeling for naturhistorie, Seksjon for forskning & samlinger
- 10.4 - Avdeling for naturhistorie, Seksjon for universitetshagene
- 10.5 - Avdeling for samlingsforvaltning
- 10.6 - Avdeling for kulturhistorie, Fornminneseksjonen
- 10.7 - Administrasjonen

Enhetene/verneområdene skal årlig rapportere på HMS ved å besvare et standardisert elektronisk spørreskjema. Skjemaet skal besvares av leder og verneombud i fellesskap. Alle enheter ved UM har levert HMS-rapport for 2025. Nedenfor følger en samlet rapport for Universitetsmuseet som er utarbeidet på bakgrunn av enhetenes HMS-rapporter.

Rapporten er utarbeidet i samråd med hovedverneombudet ved UM og blir lagt frem for Informasjons- og drøftingsutvalget i møte 2.mars 2026.

GJENNOMGANG AV RESULTATER RAPPORTERT FRA AVDELINGENE DEL 1. SYSTEMATISK HMS

HMS-organisering

Tilbakemeldingene fra enhetene viser at organiseringen av HMS-arbeidet og kompetansen til å gjennomføre arbeidet oppleves som tilfredsstillende. Alle enhetene rapporterer at de har hatt en HMS-handlingsplan for 2025. Enhetene rapporterer videre at de har skriftlig oversikt over delegerede HMS-oppgaver ved enheten og at de følger UiBs retningslinjer for tilrettelegging og samarbeid mellom linjeleder og verneombud. Tilrettelegging for medvirkning i HMS-arbeidet ved de enkelte enhetene skjer både gjennom egne HMS-møter, HMS-dager og ved å ha HMS på dagsorden på enkelte faste møter.

Enhetene melder at samarbeidet mellom linjeleder og verneombud i hovedsak skjer gjennom dialogmøter (linjeledermøter) og gjennom møter knyttet til årlige tiltak som utarbeiding av HMS-handlingsplan, HMS-rapportering og planlegging av HMS-møter/dager. Hovedverneombud ved UM møter også i Informasjons- og drøftingsutvalget og i faste månedsmøter med utvidet ledergruppe for museet.

HMS-kompetanse og informasjon

Når det gjelder HMS-kompetanse melder alle enhetene at leder har gjennomført opplæring og har nødvendig HMS-kompetanse. Alle verneombud har også gjennomført HMS-opplæring (40 timers grunnopplæring) og har den nødvendige HMS-kompetansen. De øvrige ansatte har fått tilstrekkelig informasjon og opplæring i HMS for å kunne utføre arbeidet sitt på en forsvarlig måte. Nesten alle enheter har rapportert at de er gjort kjent med UiBs retningslinjer for oppfølging av sykemeldte, samt UiBs retningslinjer for håndtering av vold og trusler. Ved nyansettelser praktiserer alle avdelinger og seksjoner rutiner for mottak av nytilsatte.

Verneombudstjenesten

Verneombudsnettverket ved UM hadde åtte (8) nettverksmøter i 2025. Målet for denne perioden var å videreføre en god møtestruktur som fasiliterer en enkel og effektiv informasjonsflyt. Alle syv (7) verneombud og deres syv (7) vara har vært aktivt involvert i HMS-arbeidet gjennom hele året, noe som har gitt et godt grunnlag for et trygt og godt arbeidsmiljø.

Hovedverneombudet viser til saker det har vært spesielt søkelys på gjennom 2025 som oppfølging av ARK-undersøkelsen og innspill til ny HMS-handlingsplan, bruk og oppfølging av HMS-avvikssystemet, samt generell systematisk HMS- arbeid ved UM.

Hovedverneombudet fremhever også feiringen av et vellykket 200 års jubileum for Universitetsmuseet og UiB som har krevd stor innsats fra hele organisasjonen gjennom jubileumsåret 2025.

Medarbeidersamtale

Medarbeidersamtaler er et viktig virkemiddel i det systematiske HMS-arbeidet for å fremme trygge arbeidsmiljø, gode arbeidsprosesser og god personalpolitikk. Dette har høy prioritet ved UM og ved alle enhetene har de aller fleste gjennomført medarbeidersamtale (87%).

Noen medarbeidersamtaler utføres i januar/februar 2026 bl.a. grunnet sykefravær.

Vitenskapelige: 14

Stipendiater: 7

Administrative/tekniske: 118

Totalt gjennomførte: 139 av 160

Gode og inkluderende arbeidsfellesskap

Universitetsmuseet har som mål å være en arbeidsplass der ansatte trives, inkluderes og får mulighet til å utvikle seg, det jobbes systematisk med dette på ulike måter. Felles arbeidsmiljøundersøkelse (FAMU) ble i 2025 gjennomført og deltagelse i ARK-undersøkelsen ved alle enheter fikk hittil høyeste oppslutning på 88%. Oppfølging med kartlegging og utarbeidelse av tiltak ved alle enheter er iverksatt, og man jobber nå videre i 2026 med konkrete tiltak på alle avdelinger og seksjoner ved UM.

På UMs felles HMS-dag i 2025 fikk alle presentert resultatet fra ARK-undersøkelsen på UM-nivå og man gjennomførte gruppearbeid med forslag til forbedringer innen disse tre områdene:

- Medvirkning og informasjonsflyt
- Samspill og støtte
- Oss og arbeidet vårt

En arbeidsgruppe med representanter fra hver avdeling og seksjon har jobbet videre med innspillene som kom inn på HMS-dagen og foreslått tiltak inn i forslag til revidert HMS-handlingsplan som legges frem for styret i mars 2026.

God risikokultur og beredskap

Alle syv enheter melder at de har gjennomført/ajourført overordnet HMS-risikovurdering i 2025. Ved flere av avdelingene gjennomføres det fortløpende risikoanalyser eller sikker jobbanalyse (SJA) for aktuelle aktiviteter og prosjekter bl.a. knyttet til feltarbeid, i forbindelse med samlingsforvaltningen og ved diverse utstillingsproduksjoner.

Alle enhetene melder at UiBs retningslinjer for melding og oppfølging av HMS-avvik er gjort kjent ved enheten. Viktigheten av oppfølging av HMS-avvik har også vært tema på møte i UMs utvidet ledergruppe i 2025.

Trygge og funksjonelle arbeidsplasser

Alle enheter melder at de har kartlagt det fysiske arbeidsmiljøet i rapporteringsåret ved utført vernerunde.

Avdeling for samlingsforvaltning er i en flytteprosess der kontorer i HS10 flyttes til nye lokaler på Marineholmen. Avdelingen har manglet konserveringslaboratorium i flere år, men er nå etablert med nye laboratorier og kontorarealer i Thormøhlens Gate 53. Brukermedvirkning er ivare tatt og verneombudet har vært involvert i dette arbeidet.

UMs fotoarkiv og historiske arkiv har fortsatt tilhold i lite tilfredsstillende lokaler i HS10. Sammen med EIA jobbes det med å finne erstatningslokaler for dette formålet, men dette er foreløpig ikke løst. Det jobbes også med å etablere løsning for magasinbehovet for samlingene ved tømning av HS10.

Flere av avdelingene har samarbeidspartnere som enheten samordner HMS-arbeidet med. Dette gjelder Bryggens Museum – Bymuseet i Bergen, Stiftelsen det norske arboret og Institutt for biovitenskap.

DEL 2. YTRE MILJØARBEID

UM er opptatt av å ta ansvar for det ytre miljøet og jobber med resertifisering som Miljøfyrtårn i mars 2026. Det jobbes kontinuerlig med å ivareta det ytre miljøet, der enhetene rapporterer at de følger UiBs handlingsplan for klimaarbeidet, og at enhetene har satt tema knyttet til ytre miljøarbeid på dagsorden.

Av tiltak enhetene har iverksatt meldes det bl.a. at man har søkelys på gjenbruk av møbler og inventar, kildesortering av avfall og mer miljøvennlige innkjøp (bl.a. vegetarmat), utskifting av maskiner/biler fra fossilt til elektrisk, ingen bruk av kjemiske sprøytemiddel i Universitetshagene, og mindre bruk av giftige kjemikalier. Flere melder også at de har søkelys på å reise mer miljøvennlig og delta mer online på møter og konferanser der det er mulig.

DEL 3. SIKRING AV BYGG OG VERDIER

Ansvar for tilfredsstillende skallsikring av det enkelte bygg ligger hos Eiendomsavdelingen (EIA). Med skallsikring menes sikringstiltak og adgangskontroll i byggets ytterste elementer, slik som dører og vinduer.

Tre av enhetene melder om forhold ved enhetens skallsikring som man har grunn til å tro ikke er tilfredsstillende sett i forhold til verdiene enheten forvalter. Ved fornminneseksjonen i Joachim Frieles gate 1. meldes det om utfordringer i kjeller, samt ved vinduer i enkelte etasjer. Universitetshagene melder om manglende gjerde rundt Botanisk hage på Milde. Garasjen har ikke alarm og det er ikke slukkevann ved veksthuset på Milde. Avdeling for forskningskommunikasjon melder at den automatiske lukkingen av dørene og nattlås inn til Muséplassen 3 fra Muséhagen og hoveddøren ikke alltid virker som de skal. Det er problematisk. EIA har undersøkt, men finner ikke tekniske feil - selv om brukerne til tider oppdager feil.

På spørsmål om enheten har gjennomført/revidert verdivurdering iht styringssystem for sikring av bygg og verdier svarer fem enheter ja og to enheter nei.

KORT AVSLUTNING

Det utøves mye godt HMS-arbeid ved museet som det vil bygges videre på i 2026. Universitetsmuseet vil i 2026 fortsatt ha søkelys på HMS-arbeidet for hele organisasjonen og vil legge til rette for møteplasser på tvers av enhetene. Vi vil også videreføre andre tiltak som har betydning for arbeidsmiljøet som museumsdirektørens månedlige digitale informasjonsmøte på Teams, samt en felles årlig HMS-dag for alle ansatte ved museet. Alle ansatte er også invitert til å bidra ifb. ulike aktiviteter gjennom året og det legges vekt på å få til gode samarbeid mellom enhetene.

I tillegg vil utfordringer knyttet til bygg både som arbeidsplasser, magasin og utstillingsareal ha et stort fokus også gjennom hele 2026. God sikkerhetskultur og beredskap vil være viktig også i 2026.

200 år med
kunnskap